N°. 15. 1852.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

[illegible] f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

ZATURDAG 17 JANUARIJ.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

(Staatsblad n°. 214.) *WET van den 26sten December* 1851, *ter bekrachtiging van provinciale belastingen in* Groningen.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de Staten van *Groningen* het heffen van provinciale belastingen, over het volgende dienstjaar, aan Ons hebben voorgedragen, ten einde hen in staat te stellen te voorzien in de uitgaven ten behoeve van ambtenaren in dienst der provincie, van publieke werken en inrigtingen van provinciaal belang en andere, op den hiernevens gevoegden staat vermelde, enkel huishoudelijke behoeften;

En dat die belastingen, volgens art. 129 der Grondwet, bekrachtiging door de wet vereischen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. De vereischte bekrachtiging wordt verleend aan de heffing ten behoeve der provincie *Groningen*: *a.* van *vijftien* opcenten op de hoofdsom van de belasting op de gebouwde eigendommen over 1852; *b.* van *vijftien en eene halve* opcenten op de hoofdsom van de belasting op de ongebouwde eigendommen over 1852; en *c.* van *elf* opcenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over de dienst 1852/53;

Art. 2. Deze wet vangt aan te werken met 1°. Januarij 1852.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den [illegible] December 1851.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, [illegible]

THORBECKE.

Uitgegeven den *een en dertigsten* December 1851.

De Minister, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAAT *aanwijzende de behoeften, tot welker dekking de provinciale belastingen, vermeld in de wet van den 26sten December* 1851 (Staatsblad n°. 214), *moeten dienen.*

Bezoldiging van- en reis- en verblijfkosten te genieten door ambtenaren in dienst der provincie, doch niet op de griffie werkzaam.

Aanleg, verbetering en onderhoud van provinciale wegen en andere publieke werken.

Subsidien of uitkeeringen voor het maken van kunstwegen.

Subsidien voor het onderhoud van panden zeedijk.

Onderhoud van de eigendommen der provincie en lasten wegens die eigendommen verschuldigd.

Drukwerk.

Verpleging van behoeftige krankzinnigen.

Verpleging van behoeftige lijders in geval van besmettelijke ziekten.

Aandeel der provincie in de invalle posten der personele belasting.

Kosten op het verzamelen enz. van oirkonden door den archivarius der provincie.

Kosten wegens het waarnemen van den waterstand, het maken en plaatsen van peilschalen, het uitbakenen van werken en andere dergelijke kosten.

Premien tot aanmoediging van de paardenfokkerij.

Subsidien tot bekostiging van kerken en pastorijen.

Subsidien en bijdragen in het belang van het onderwijs.

Subsidien en bijdragen in het belang van den landbouw en ter verbetering van het paardenras.

Kosten, vallende op vergaderingen van commissien door de Provinciale Staten te benoemen.

Rentebetaling en aflossing van kapitalen ten laste der provincie opgenomen.

Onvoorziene uitgaven.

Zijne Majesteit heeft bij besluiten van den 13den en 15den dezer n°s 6 en 7, goedgevonden te benoemen:

1°. tot Hoogstdeszelfs adjudant in gewone dienst, den kapitein der 1ste klasse *H. F. Kock*, van het regement grenadiers en jagers;

2°. bij het wapen der cavalerie:

bij den staf van het wapen, tot ritmeester van de 3de klasse, naar ouderdom van rang, den 1sten luitenant *H. Sodenkamp*, van dien staf, met bepaling dat hij in zijne tegenwoordige betrekking bij het departement van Oorlog werkzaam zal blijven;

bij het 1ste regement dragonders, tot majoor, den ritmeester der 1ste klasse *A. J. Ziegeler*, van het 3de regement dragonders;

tot ritmeester van de 3de klasse, naar ouderdom van rang de 1ste luitenants, *J. A. G. van Ittersum*,

J. A. H. A. van Grotenhuis, en

R. A. Jackson, respectivelijk van het 3de en 4de regement dragonders en van den staf van het wapen;

bij het 2de regement dragonders, tot kolonel, den luitenant-kolonel *B. van Merlen*, kommandant van het regement;

tot luitenant-kolonel, den majoor *F. A. J. C.* baron *van Voorst tot Voorst*, van het corps;

tot majoor, den ritmeester der 1ste klasse *W. G. Werner*, van het 1ste regement dragonders;

tot ritmeester van de 3de klasse, naar ouderdom van rang, den 1sten luitenant der cavalerie op non-activiteit *F. M.* baron *van der Capellen*, met bepaling dat hij in zijnen nieuwen rang, bij voorschreven corps, de active dienst zal hervatten;

voorts de 1ste luitenants *F. H. L. van Swieten* en *G. J. te Boekhorst*, beiden van het regement;

tot 1sten luitenant, naar ouderdom van rang den 2den luitenant instructeur *H. H. Gueris*, van het corps, mitsgaders

de 2de luitenants *P. L. V. Desertine* en *F. A. G. L. Römer*, beiden van het 1ste regement dragonders;

bij het 3de regement dragonders, tot majoor, den ritmeester der 1ste klasse *J. J. Hinloopen*, van het 2de regement dragonders;

tot ritmeester van de 3de klasse, naar ouderdom van rang, de 1ste luitenants jhr. *J. C. F. G. de Mey*, *G. H. J. Fundter* en *[illegible]*, de beide eerstgenoemden van het corps en de laatstgemelde van het 2de regement dragonders;

tot 1sten luitenant, naar ouderdom van rang, de 2de luitenants *H. Del Campo*, genaamd *Camp*, *J. D. N. A. Koek* en *F. N. d'Hancourt*, allen van het regement;

bij het 4de regement dragonders, tot majoor den ritmeester der 1ste klasse, adjudant *J. G. Wilbrenninck*, van het corps;

tot ritmeester van de 3de klasse, naar ouderdom van rang, de 1ste luitenants: *H. N. C.* baron *van Tuijll van Serooskerken*, *E. Musquetier* en *W. L. Worbert* graaf *van Wassenaar*, de beide eersten van het regement en de laatstgemelde van het 3de regement dragonders;

tot 1sten luitenant naar ouderdom van rang: de 2de luitenants: *J. G. de Groot*, *J. T. van Barneveld*, *C. J. van Baasen Jongbloed* en *F. J. van Kempen*, allen van het corps;

bij het corps jagers te paard, tot luitenant-kolonel, den majoor *A. A. König*, kommandant van het corps; en

tot 1sten luitenant naar ouderdom van rang, den 2den luitenant *T. Prins*, beiden van het corps; en

3°. den 2den luitenant der cavalerie, op non-activiteit zonder bezwaar der schatkist *E. H. T. L.* baron *Speijart van Woerden*, tot 1sten luitenant, (naar ouderdom van rang), met bepaling dat hij voor alsnog bij die non-activiteit zonder bezwaar der schatkist gehandhaafd zal blijven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den* 16*den Januarij* 1852.

Naar aanleiding van een door de heeren Hijmans en Comp., A. Tilanus en J. van Wijk [illegible] te Tiel, in December ll. ingediend verzoek, is hun door het Departement van Binnenlandsche Zaken, bij resolutie van den 13den dezer, krachtens het slot van art. 7 van 's Konings besluit van 31 Julij 1841 (*Staatsblad* n°. 26), onder zekere bepalingen een uitstel van zes maanden bewilligd tot het in werking brengen der geregelde dienst met eene schroefstoomboot tusschen Tiel en Amsterdam, waarvoor hun concessie werd verleend, bij resolutie van 8 Julij 1851, vermeld in de *Staats-courant* van den 13den en 14den Julij [illegible], zoodat het bedoelde uitstel gerekend wordt te zijn ingegaan met den 1sten der loopende maand Januarij.

Heden worden van Regeringswege verzonden, om aan de belanghebbende kamers van koophandel en fabrieken te worden medegedeeld, de oorspronkelijke tekst, met eene vertaling, van de nieuwe wet op de wisselbrieven in Zweden den 23sten Augustus 1851 uitgevaardigd en op 1 Januarij 1852 in werking getreden.

Volgens Koninklijke magtiging is dezer dagen afgewezen het verzoek van den landbouwer Cornelis Thone van Logtensteijn, te Soest, om kwijtschelding, zoo al niet van de geldboete van f 50 en de kosten, dan toch van de gevangenisstraf van veertien dagen, tot welk een en ander hij is veroordeeld wegens het niet behoorlijk aangeven der onder zijn vee uitgebrokene longziekte.

Wij zijn door het Departement van Finantien in de gelegenheid gesteld tot het mededeelen van het hierachter volgend Overzigt van den in-, uit- en doorvoer gedurende 1848 — 1851,

OVERZIGT van den In-, Uit- en Doorvoer van eenige der voornaamste Handels-artikelen gedurende de jaren 1848, 1849, 1850 en 1851.

ARTIKELEN.	Maatstaf.	Algemeene invoer.				Invoer tot verbruik.				Algemeene uitvoer.				Uitvoer uit het vrije verkeer.				Doorvoer.			
		1848	1849	1850	1851	1848	1849	1850	1851	1848	1849	1850	1851	1848	1849	1850	1851	1848	1849	1850	1851
Boter, eetbare	ponden.	118270	97799	228479	170297	90793	77214	105185	[illegible]	10916183	11109821	[illegible]	12810174	10889194	11109720	12014261	12737808	[illegible]	21101	122411	72836
Droogerijen	waarde.	1516394	2708165	3670449	[illegible]	691818	717836	854461	[illegible]	1308487	2406443	[illegible]	2976564	394244	389102	538921	582948	[illegible]	2014249	2520358	2387591
Garen van katoen:																					
» » » ongetwijnd en ongev.	ponden.	8857513	[illegible]	10731172	11875878	2873273	3228911	3830018	[illegible]	5431674	6588944	7093057	[illegible]	718299	[illegible]	112164	52738	5359845	6465014	7480818	7481294
» » » getwijnd of geverwd	id.	1105991	1415857	1263974	1811645	249963	[illegible]	231133	[illegible]	889899	1291144	1127115	[illegible]	81615	67909	60538	55000	858284	1161285	1055577	1068256
Gedistilleerd.	vaten.	23575	22911	38785	34250	6195	8193	3229	[illegible]	92416	114484	115886	117566	[illegible]	101525	86076	88840	11633	12959	2851	28726
Granen, tarwe.	lasten.	25391	34607	29532	24847	14205	13769	16127	[illegible]	24574	35404	31671	21556	[illegible]	15838	14128	13245	9722	19571	17548	10811
» rogge.	id.	38780	34258	44365	35105	31646	34065	43165	[illegible]	558	398	495	11227	[illegible]	541	365	759	112	87	130	10448
» gerst	id.	20179	17288	18905	13594	14977	16288	16140	[illegible]	13340	11972	10378	8875	9783	[illegible]	9492	7689	3557	1885	348	388
» boekweit.	id.	7145	6286	4918	7851	7050	6272	4980	[illegible]	118	51	52	27	108	[illegible]	50	27	10	2	2	»
» haver.	id.	938	1419	606	312	895	499	583	[illegible]	23515	24287	22328	18192	22187	23865	22903	18170	1878	922	28	22
IJzer, ruw.	waarde.	2379466	2499540	4523915	4115186	2060681	1616080	1744124	[illegible]	1355349	982853	2878829	2076895	106817	96668	145869	132796	1249032	886725	2733452	2442509
IJzerwerk	id.	1503277	1274798	1559433	2088451	580507	514854	592775	[illegible]	1129701	914422	1228752	1455812	199018	157648	[illegible]	164580	930683	756674	968464	1291282
Indigo.	ponden.	1093624	1277852	1001558	747992	641079	835392	561699	[illegible]	1201276	1223422	1111761	903379	772503	757418	703088	556517	428773	466009	408795	446909
Kaas	id.	269650	280218	291735	415446	112691	88172	83029	[illegible]	20658394	20679992	22518766	22450180	20481374	20538206	[illegible]	22110335	156950	141786	208914	339795
Katoen ongesponnen.	id.	10102655	18355773	10036545	12628685	9046623	10787024	9363125	[illegible]	7343823	12896294	10227683	12466798	6483281	10141701	9811830	12399578	860549	2754598	215853	67290
Koffij	id.	48412911	[illegible]	47866688	54351537	[illegible]	50079426	41095568	[illegible]	40355270	[illegible]	38034643	46908808	36185441	[illegible]	29296698	39078828	4169889	10866628	8727930	7825190
Manufacturen, van zijde, katoen, hennep, vlas enz.	waarde.	17520067	20779220	21466720	21154079	[illegible]	12887801	14032552	[illegible]	11335251	12256157	12769113	14081987	[illegible]	4346887	5388181	6115454	6119706	7909270	7880982	7966503
Manufacturen v. wolle, lakens enz.	ponden.	132656	515008	500881	550375	307467	419538	460045	[illegible]	93709	116278	76668	131211	17744	21785	24857	59754	78925	96493	41881	71457
» » » 6 el meer dan 1 p.	id.	473985	539794	480818	418964	385527	395001	358508	291880	134649	215151	184598	178919	48972	70451	47849	46414	90677	144700	187249	127535
» » » » » minder » » »	waarde.	2630308	3764406	3987857	3966073	1257948	2384801	2434072	2486470	858286	1484512	1236820	1580009	90695	55851	46168	59229	767541	1429161	1190627	1520780
Olie van plat en rond zaad	vaten.	17437	23836	18578	18180	116	57	3459	[illegible]	27694	35466	87177	82117	10263	12755	26129	19001	11431	23711	11048	13116
Rijst	ponden.	29764418	28618720	21637757	28193859	21961072	26229532	18846459	[illegible]	2015164	4013422	5912508	10883151	1751646	2411772	8071456	6498832	268518	1309660	2841020	4384818
Slagtvee, stieren, ossen, koeijen en vaarzen	stuks.	9028	4920	2859	3234	6963	4645	2783	[illegible]	47965	43886	50918	59647	47901	48761	[illegible]	59638	64	75	82	9
» schapen	id.	5420	5554	2736	5560	3112	3207	2375	2181	125221	134798	143314	167304	125913	132452	[illegible]	163879	2306	2347	261	8425
Suiker, ruwe	ponden.	106452031	[illegible]	[illegible]	120490329	[illegible]	[illegible]	77813072	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	36668565	1770	22238	[illegible]	5906	[illegible]	31520606	[illegible]	30857659
» geraffineerde.	id.	453188	588140	97747	1278278	9961	239	179	[illegible]	48094182	47394837	[illegible]	59252745	42686198	46754294	[illegible]	57974839	458284	640548	106852	1277906
Tabak in bladen	id.	3389528	13150200	[illegible]	12489117	5362790	[illegible]	7274531	7901900	8650330	12410948	[illegible]	10825029	5577676	8716651	[illegible]	5516972	8072654	3694297	3637690	4808087
Tin.	id.	2810378	3568439	[illegible]	3840868	3607695	5446071	3422086	4068328	[illegible]	5689178	3502598	3712244	3211695	5271577	[illegible]	3685047	330000	367601	160506	[illegible]
Wijn op fust.	vaten.	74839	79640	91671	96435	52520	65419	67702	69834	20018	18786	22282	24238	146	28	28	56	19867	18758	22254	24155
Zaad (oliezaden).	lasten.	18831	24970	30044	26330	18185	24112	18960	22841	9250	5751	7384	9416	8836	4913	6186	6620	414	838	1147	2936

Aan de Javasche Courant tot den 29sten November ll. loopende, ontleenen wij nog het volgende.

Bij resolutie van den 30sten October ll., had de Gouverneur-Generaal goedgevonden te bepalen, dat de uitreiking aan personen in Nederlandsch Indie, van geregtelijke acten, welke uit Nederland, naar aanleiding van art. 4 § 8 van het Nederlandsche Wetboek op de Burgerlijke Regtsvordering, aan plaatsen waar gewone door de regering bezoldigde deurwaarders aanwezig zijn, door deze kosteloos zal geschieden, doch op alle andere plaatsen in Nederlandsch Indie, door tusschenkomst van het hoofd des bestuurs, alwaar de betrokken persoon gevestigd is of zijn verblijf houdt; met last om die acten door eenen daartoe geschikten beambte, aan wien alsdan door dat hoofd kosteloos middelen van vervoer zullen moeten worden verstrekt, en door wien geen salaris zal mogen worden in rekening gebragt, te doen uitreiken aan den belanghebbende; — zullende alle, zoo deurwaarders als andere beambten, behoorlijk schriftelijk op den eed, bij de aanvaarding hunner bediening afgelegd, moeten verklaren of, en zoo ja, waar, wanneer en hoe de uitreiking heeft plaats gehad.

Bij resolutie van den 1sten November ll., had de Gouverneur-Generaal goedgevonden te verklaren, dat voor het oogstjaar 1852 geen gebruik zal worden gemaakt van het voorbehoud, om de koffij, welke van verhuurde woeste gronden wordt verkregen, boven hetgeen aan huurschat verschuldigd is, aan het gouvernement te doen leveren.

Bij publicatie van den 16den November ll., heeft de Gouverneur-Generaal,

Gelet hebbende:

I. Op artikel 105 van het reglement op het beleid der regering in Nederlandsch Indie (*Staatsblad*, 1836 n°. 48), luidende:

„ Omtrent de behandeling der thans aanwezige slaven, zoowel als „ omtrent hun lot en dat hunner kinderen, en alles wat tot de slavernij „ betrekking heeft, worden de meest redelijke voorzieningen, na verkregen magtiging des Konings, vastgesteld."

II. Op artikel 24 der algemeene bepalingen van wetgeving, waarvan het eerste en vierde lid luiden:

„ Lijfeigenschap en pandelingschap worden in Nederlandsch Indie „ slechts in zooverre geduld, als uitdrukkelijk bepaald is of zal worden „ in de daaromtrent bestaande of nader door den Gouverneur-Generaal, „ onder 's Konings goedkeuring, uit te vaardigen verordeningen."

„ De aan de lijfeigenschap en pandelingschap verknochte regten en „ verpligtingen, worden beoordeeld naar de bijzondere daaromtrent „ bestaande wettelijke bepalingen."

Goedgevonden en verstaan:

Onder nadere goedkeuring des Konings, te bepalen:

Van de bepalingen op het stuk van slaven en slavenstand in Nederlandsch Indie, gearresteerd bij de publicatie van 24 December 1825 (*Staatsblad* n°. 44) luiden voortaan art. 33 en art. 38, als volgt:

Art. 33. De slaven zullen door hunne meesters behoorlijk moeten worden gevoed en gekleed, ter beoordeeling van het plaatselijk bestuur. Zoodra zij den ouderdom van tien jaren bereikt hebben, zal aan ieder hunner boven den moeten worden gegeven aan geld, ten minste één gulden 's maands, en bij intrede van hun veertiende jaar, minstens twee gulden 's maands.

Art. 38. Als mishandeling van slaven zal worden beschouwd, behalve het aanbrengen van ligchamelijke smart door strafoefening aan den lijve:

a. het onthouden van behoorlijke voeding, kleeding en de bij art. 33 vastgestelde geldelijke bezoldiging;

b. het vorderen van onmatigen van overmatigen arbeid en van arbeid, de krachten van den slaaf te boven gaande;

c. het niet verzorgen van [illegible]

d. het [illegible] tot den slaaf te verzwaren of ondraaglijk te maken, strijdig met de verpligting des meesters, om zijnen slaaf met zachtheid en zorg te behandelen.

Voorts werden door den Gouverneur-Generaal nog de volgende beschikkingen genomen:

(*Javasche Courant van den 1sten November* 1851.)

bij het civiel departement:

ontheven, uit hoofde van ziekte, eervol, onder toekenning van wachtgeld, de posthouder te Soekadana S. van Soest, van de verdere vervulling dier betrekking;

een tweejarig verlof naar Nederland verleend, tot herstel van gezondheid: aan P. Verwoert, president van de wees- en boedelkamer te Samarang; aan L. H. te Lintelo, ambtenaar op wachtgeld, laatst surnumerair bij de directie der inkomsten en cultures;

bij het militair departement:

overgeplaatst: als onder-directeur der genie in de 1ste militaire afdeeling op Java, de majoor der genie G. W. Fredzes, thans onder-directeur der genie ter Westkust van Sumatra;

bevorderd: tot majoor onder-directeur der genie ter Westkust van Sumatra, de kapitein der genie J. C. R. Steinmetz;

ontslagen, eervol uit Zijner Majesteits militaire dienst, onder toekenning van pensioen, de officier van gezondheid der 1ste klasse C. de Mooij;

(*Javasche Courant van den 5den November* 1851.)

bij het civiel departement:

benoemd: bij den raad van justitie te Soerabaija, tot lid in dien raad, mr. R. A. Eekhout, sedert eenigen tijd van verlof uit Nederland teruggekeerd, laatstelijk lid in den raad van justitie te Samarang, thans op wachtgeld;

tot substituut-griffier, mr. G. A. A. de Nijs van Groll, ambtenaar der eerste klasse, thans ter beschikking van den resident van Soerakarta;

bij den raad van justitie te Padang, tot officier van justitie, mr. A. M. Fokker, thans griffier van den omgaanden regter in de vijfde afdeeling op Java en Madura;

tot griffier van den omgaanden regter in de vijfde afdeeling op Java en Madura, jhr. mr. E. A. J. D. Dibbets, thans substituut-griffier bij den raad van justitie te Soerabaija;

tot resident van Rembang, J. G. A. Gallois, thans met de waarneming dier betrekking belast;

tot adsistent-resident van de ommelanden van Batavia, G. A. Boutmy, thans adsistent-resident van Bodjonegoro (Rembang);

bij de algemeene rekenkamer, tot eersten commies, J. G. Coorengel, thans tweede commies aldaar;

tot tweeden commies, jhr. W. H. G. A. L. du Peyrou van Breugel, thans derde commies aldaar;

tot derden commies T. E. de Nijs Bik, thans eerste klerk aldaar;

tot eersten bode bij de weeskamer te Batavia, G. H. H. van Zadelhoff, deurwaarder bij den landraad der stad en voorsteden van Batavia;

ontslagen, op verzoek, eervol, uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, de vendumeester te Amboina J. A. Hoorn;

bij het militair departement:

bevorderd: tot architect der genie der 1ste klasse, de architect der genie der 2de klasse A. van Lakerveld;

tot architect der genie der 2de klasse, de architect der genie der 3de klasse R. G. Schrock;

ontslagen, op verzoek, eervol, uit Zijner Majesteits militaire dienst de majoor bij het Indisch leger J. G. A. Gallois;

een tweejarig verlof naar Nederland verleend, tot herstel van gezondheid, aan den majoor kommandant der artillerie in de 3de militaire afdeeling op Java, W. K. H. Feuilletau de Bruijn;

(*Javasche courant van den 8sten November* 1851.)

bij het civiel departement:

benoemd, tot derden commies op het residentiebureau te Muntok (Banka), A. Mahieu, thans klerk op dat bureau;

ontslagen, eervol, uit 's lands dienst, de derde commies op het residentiekantoor te Muntok (Banka), T. W. Godin;

pensioen verleend, aan L. Verboon, gewezen secretaris der residentie Tagal, laatst op wachtgeld, bij besluit van 1°. September 1851 n°. 5 uit 's lands dienst ontslagen;

bekrachtigd, het door den gouverneur der Molluksche eilanden, onder nadere goedkeuring, genomen besluit van 26 September 1851, n°. 2, waarbij:

op verzoek, eervol ontslag is verleend aan het lid der weeskamer te Amboina W. J. Hoekstra;

tot lid van de weeskamer te Amboina is benoemd de ambtenaar ter beschikking A. C. van Hall;

bij het militair departement:

benoemd, tot adjudant bij den generaal-majoor titulair, inspecteur der schutterijen, djajang-secars en pradjoerits, de 2de luitenant der infanterie H. Termijtelen, met bepaling, dat hij bij het leger zal worden gevoerd voor memorie;

een binnenlandsch verlof, voor den tijd van een jaar, verleend aan den 1sten luitenant der artillerie C. H. F. Riesz;

ontslagen uit Zijner Majesteits militaire dienst, de 1ste luitenant der infanterie G. D. A. van Golstein;

overgeplaatst: bij de geneeskundige dienst, te Amboina, de officier van gezondheid der 3de klasse J. G. Tijthoff, thans te Soerabaija;

te Ngawie, de officier van gezondheid der 3de klasse E. F. M. Helmkampf, thans te Samarang;

te Sumanap, de officier van gezondheid der 2de klasse P. van der Arend van Roon, thans te Pasoeroewan;

te Pasoeroewan, de officier van gezondheid der 2de klasse J. G. X. Broekmeijer, thans te Weltevreden;

te Weltevreden, de officier van gezondheid der 2de klasse G. J. Filet, thans te Lahat;

te Palembang, de officier van gezondheid der 2de klasse W. J. Schmitt, thans toegevoegd aan de expeditie in het Palembangsche;

te Soerabaija, de officier van gezondheid der 2de klasse A. Akkenaar, thans bij de civile en militaire geneeskundige dienst te Kediri;

te Willem I, de officier van gezondheid der 3de klasse H. G. A. Jahn, thans te Tjilatjap;

te Tjilatjap, de officier van gezondheid der 3de klasse A. Quikborner, thans te Willem I;

bij de civile en militaire geneeskundige dienst te Kediri, de officier van gezondheid der 2de klasse D. A. Borek, thans te Ngawie;

te Patjitan, de officier van gezondheid der 2de klasse J. Wolff, thans te Banjermasin;

te Banjermasin, de officier van gezondheid der 2de klasse F. W. F. Scholl, thans te Banjoemaas;

te Banjoemaas, de officier van gezondheid der 3de klasse F. L. Rohde, thans te Patjitan;

geplaatst bij de geneeskundige dienst te Amboina, de officier van gezondheid der 3de klasse C. N. Cruque, onlangs uit Nederland aangekomen, en de apotheker der 3de klasse A. J. Smith, thans te Weltevreden;

tijdelijk overgeplaatst bij de geneeskundige dienst te Palembang, de apotheker der 3de klasse P. F. Smalders, thans te Weltevreden;

(*Javasche courant van den 12den November* 1851.)

benoemd: tot lid in den raad van justitie te Ternate, de kapitein J. F. Serg, kommandant van Ternate en onderhoorigheden;

ontheven, op verzoek, eervol, wegens vertrek, de kapitein der infanterie D. Molenaar, van de verdere waarneming der betrekking van lid in den raad van justitie te Ternate;

een tweejarig verlof naar Nederland verleend, tot herstel van gezondheid: aan M. H. Bruijn, ingenieur der 3de klasse bij den waterstaat en 's lands gebouwen, tijdelijk geplaatst te Amboina;

aan den ritmeester bij het regement oost-indische cavalerie S. von Stampa;

(*Javasche courant van den 15den November* 1851.)

bij het civiel departement:

benoemd: tot raadsheer in het hoog-geregtshof van Nederlandsch Indie, mr. L. W. C. Keuchenius, advocaat-generaal bij dat hof;

tot lid in het hoog militair geregtshof van Nederlandsch Indie, mr. J. H. Donker Curtius, raadsheer in het hoog-geregtshof van Nederlandsch Indie;

magtiging verleend: om aan den eervol ontslagen officier van gezondheid der tweede klasse bij de Nederlandsche marine L. Ascherberg, uit te reiken eene acte van toelating tot de uitoefening van de genees- en heelkundige practijk te Modjokerto (Soerabaija);

bij het militair departement:

een tweejarig verlof naar Nederland verleend: aan den luitenant-kolonel der infanterie L. J. Kroll;

aan den majoor der infanterie H. W. Buijs;

aan de kapiteins der infanterie: J. van der Pol, C. J. van den Ham, C. Meijer, B. T. Reiger, J. Helmers, R. Boeger en H. Cohet;

aan den 1sten luitenant der infanterie E. C. W. von Pirch;

aan den majoor der artillerie, waarnemend sous-chef van den generalen staf, L. L. Calkoen;

aan den kapitein der artillerie E. A. C. Simons;

aan den majoor der cavalerie H. W. L. Couperus;

aan den betaalmeester der 1ste klasse bij de militaire administratie M. van Weddingen;

aan den officier van gezondheid der 2de klasse C. Loeffler;

aan den 2den commies, magazijnmeester bij het hospitaal te Willem I (militair ambtenaar 3de klasse), P. F. Hedderich;

aan de 2den commies en magazijnmeester bij het hospitaal te Weltevreden (militair ambtenaar 3de klasse), J. van der Blomberg;

goedgekeurd, dat door het militair departement zijn overgeplaatst, bij de infanterie: bij het 2de bataillon, de 1ste luitenant M. J. Pacqué, van het garnizoens-bataillon op Celebes;

bij het 4de bataillon, de 1ste luitenant C. B. Henrici, van het 9de bataillon;

bij het 5de bataillon, de 2de luitenant L. J. Smulders, van het 2de bataillon;

bij het 6de bataillon, de 1ste luitenants F. J. Belle en S. Schrieder, beiden van het garnizoens-bataillon ter Westkust van Sumatra; de 2de luitenants L. J. F. Timmermans, van het 10de bataillon, en C. J. Meijer, van het garnizoens-bataillon ter Westkust van Sumatra;

bij het 7de bataillon, de 2de luitenant C. G. Heijligers, van het 10de bataillon;

bij het 8ste bataillon, de 2de luitenant J. L. d'Harvant, van het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling (Klatten);

bij het 9de bataillon, de 1ste luitenants: J. Ratelband, van het 6de bataillon, en A. W. Mensinga, van het 4de bataillon;

bij het 10de bataillon, de kapitein F. Bandoin, de 2de luitenant J. Sonnenberg, beiden van het garnizoens-bataillon ter Westkust van Sumatra, en de 2de luitenant J. A. van der Hart, van het 11de bataillon;

bij het 11de bataillon, de 2de luitenant J. C. Steenbergen, van het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling (Sambas);

bij het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling, te Tjilatjap, de kapitein J. Hintzen, van het 4de bataillon;

te Magelang, de 1ste luitenant L. J. W. van Rouveroy, van het 9de bataillon; de 1ste luitenant C. Eekhout, van het 2de bataillon;

te Klatten: de 2de luitenant L. J. W. Benschop, van het 8ste bataillon;

bij het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling, de 1ste luitenant V. A. Amiot, van het 14de bataillon;

te Sambas: de 2de luitenant B. K. Sanders, van het 3de bataillon;

bij het garnizoens-bataillon ter Westkust van Sumatra; de kapiteins J. M. Sorg en A. J. van Alphen, beiden van het 10de bataillon; de 1ste luitenants C. F. Koch, van het 6de bataillon; G. P. de Neve, van het 10de batailon; G. L. Boonzaier en H. P. de Vos, van het 6de bataillon; de Amboinesche 2de luitenant D. Patie, van het 10de bataillon; de inlandsche 2de luitenant Doewadja, van het 6de bataillon; de 2de luitenants J. H. Logeman, van het 6de bataillon; P. J. E. Hartsteen, van het 10de bataillon; A. G. F. van Zee, van het 6de bataillon: J. F. Hoogeveen en J. Redeker, van het 10de bataillon, en F. W. F. Nix, van het 6de bataillon;

bij het garnizoens-bataillon op Celebes, de 2de luitenant K. W. J. van Heemskerck, van het 14de bataillon;

bij de militaire administratie, als adspirant-intendant, de adspirant-betaalmeester L. V. J. E. de Starler, en

dat is geplaatst bij het 2de bataillon, de 2de luitenant H. C. Bruggeman, onlangs uit Nederland aangekomen;

(*Javasche Courant van den 19den November* 1851.)

bij het civiel departement:

benoemd: tot secretaris der algemeene rekenkamer, J. W. van Weelderen, hoofd-commies bij dat collegie.

tot ingenieur der 3de klasse bij den waterstaat en 's lands gebouwen, J. H. Holjer, bij Koninklijk besluit van 27 Augustus [illegible] benoemd tot ambtenaar voor den waterstaat in Nederlandsch Indie, thans tijdelijk belast met het opzigt over den dam te Panaroekan en andere bouwwerken in de residentie Bezoekie, zullende hij vooreerst op zijne tegenwoordige standplaats Bezoekie verblijven;

tot koffij-pakhuismeester te Bezoekie, H. Boesch, deurwaarder bij den raad van justitie te Batavia;

tot eersten onderwijzer bij de 3de gouvernements lagere school te Samarang, B. van der Kolk, thans onderwijzer bij de gouvernements lagere school te Pasoeroewan;

gesteld ter beschikking van den resident van Palembang, speciaal om bij het binnenlandsch bestuur te worden geplaatst: T. M. van Heijst, ambtenaar op wachtgeld, laatstelijk gezaghebber van Saleijer (Celebes en onderhoorigheden), en L. de Chauvigny de Blot, thans opziener bij de theecultuur;

bij het militair departement:

bevorderd tot luitenant-kolonel, de majoor E. C. C. Steinmetz, met bepaling dat hij in de betrekking van adjudant bij den Gouverneur-Generaal zal continueren, en mitsdien bij het wapen der genie à la suite gevoerd blijven;

(*Javasche Courant van den 22sten November* 1851.)

bij het civiel departement:

benoemd, tot kassier bij het vendukantoor te Batavia, G. J. C. van Zijll de Jong, thans secretaris, thesaurier en bibliothecaris van de hoofdcommissie van onderwijs;

bij het militair departement:

benoemd, tot lid der directie van het militair weduwen- en weezenfonds, de luitenant-kolonel der genie H. A. L. Bousquet;

bevorderd: tot officier van gezondheid der tweede klasse bij het hospitaal te Weltevreden, de officier van gezondheid der derde klasse J. F. Gijsbers, en

bij de geneeskundige dienst ter Westkust van Sumatra, de officier van gezondheid der derde klasse C. J. van den Berg; beiden thans te Batavia aanwezig;

geplaatst: bij de bezetting op Bawean, de officier van gezondheid der derde klasse J. C. Spitzar, thans te Weltevreden;

(*Javasche Courant van den 26sten November* 1851.)

bij het civiel departement:

overgeplaatst bij de algemeene secretarie, om te worden toegevoegd aan den Raad van Nederlandsch Indie, jhr. W. H. A. L. du Peyrou van Breugel, thans tweede commies bij de algemeene rekenkamer;

een tweejarig verlof naar Nederland verleend, tot herstel van gezondheid: aan den ingenieur der 3de klasse bij den waterstaat en 's lands gebouwen te Ngawie (Madioen), J. M. Hageman, en

aan den controleur der 2de klasse bij de landelijke inkomsten en cultures te Madioen G. M. W. van der Kaa;

ontzet uit zijne betrekking, de controleur der 1ste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures F. G. Bauer, uit hoofde van het aannemen van geschenken en het vorderen van diensten, hoezeer niet strekkende om zich te verrijken, echter in strijd met de publicatie van 6 November 1824 (*Staatsblad* nº. 52);

bij het militair departement:

benoemd tot adspirant-betaalmeester bij de militaire administratie, de adjudant-onder-officier bij het garnizoens-bataillon op Celebes, J. J. van Meurs;

ontslagen eervol, wegens vertrek naar Nederland, de kapitein-luitenant-ter-zee G. Vogelpoot, als lid van den raad van verdediging van Nederlandsch Indie;

(*Javasche Courant van den 29sten November* 1851.)

bij het civiel departement:

benoemd, tot tweeden commies, belast met de administratie van 's lands kas in de afdeeling Krawang, J. A. Bik Pz., thans commies voor de comptabiliteit te Bandong (Preanger Regentschappen);

een tweejarig verlof naar Nederland verleend, tot herstel van gezondheid, aan G. M. van de Graaff, adsistent-resident van Patjitan;

bij het militair departement:

bij de militaire geneeskundige dienst benoemd, tot apotheker der 3de klasse, H. A. C. Lammerts van Bueren;

ontslagen, eervol, uit Zijner Majesteits militaire dienst, onder toekenning van pensioen, de kapitein der infanterie J. S. A. Moorrees.

De genoemde couranten behelzen nog de volgende berigten:

BATAVIA, 11 *October* 1851.

„ Volgens particuliere tijdingen, zouden de gezagvoerder, officieren en Europesche matrozen van het Engelsche schip *Raven*, gevoerd door Rodgers, vermoord zijn geworden door Maleische matrozen, aan boord van dat schip, tusschen Malakka en Poeloe Pinang; de echtgenoot, zuster en kind van den gezagvoerder zouden over boord zijn geworpen. Twee Hindoe's hebben zich weten te redden en deze treurige tijding te Singapore gebragt, alwaar men zich reeds van 4 of 5 der misdadigers heeft meester gemaakt.

Door het Nederlandsch bestuur te Riouw worden, in overeenstemming met de Britsche autoriteit te Singapore, ijverige pogingen aangewend tot opsporing der misdadigers."

BATAVIA, 21 *November* 1851.

„ Op den 28sten October 1851, heeft te Padang eene veiling plaats gehad van 10,000 pikols koffij eerste soort, welke gezamenlijk eene som van f 197,616.80 hebben opgebragt, zijnde gemiddeld f 19.91 2/5 den pikol; of ruim 39 duiten per pikol minder, dan op de veiling van den 15den September is bedongen.

Deze prijsvermindering wordt toegeschreven aan de ongunstige berigten, welke nopens de gesteldheid der koffijmarkt in Europa en Amerika zouden zijn ontvangen."

— De afdeeling Batavia der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen heeft in hare gewone vergadering van den 13den November besloten de volgende prijsvragen uit te schrijven:

1º. een betoog van het hooge nut van den ambachtsstand en het vereerende daarin gelegen;

2º. een onderzoek naar het volksonderwijs onder de Javanen en wat daaraan ter verbetering zou kunnen worden aangewend.

In het door de *Javasche Courant* medegedeeld verslag van gemelde vergadering wordt te dier zake nog het volgende gezegd:

„ Ten aanzien der eerstgenoemde prijsvraag, is het niet overbodig op te merken, dat het bij eene voldoende beantwoording derzelve, de bedoeling is, daarvan eene vertaling in het laag (Bataviaasch) Maleisch te doen vervaardigen, ten einde de verspreiding van het geschrift meer doel te doen treffen.

„ Omtrent de tweede prijsvraag, had het bestuur der afdeeling vooraf het welmeenen van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal gevraagd, of [illegible] ook bedenkingen zouden bestaan, en [illegible] 15 November 1851, nº. 2, gevolgd, houdende: dat bij de regering geene bedenkingen bestonden tegen de uitschrijving van de voorgestelde prijsvraag."

— „ Wij zijn in staat het navolgende mede te deelen nopens eene genomene proeve om zekere boomschors, in den handel genaamd lantong, te bezigen tot bedubbeling van schepen onder het koper.

De proef is genomen met Zijner Majesteits schoenerbrik *Banka*.

In Januarij 1849 zijn te Onrust verschillende plaatsen onder het koper van dien bodem met gemelde schors bekleed, en in de maand October jl., toen de *Banka* te Soerabaija in het drijvend droogdok werd opgenomen, is van die gelegenheid gebruik gemaakt om zich van het resultaat der aanbrenging van die boomschors te overtuigen.

Het is daarbij gebleken, dat de teerdeelen, waarmede de lantong doorweekt was, voor dat dezelve was aangebragt, nagenoeg geheel waren opgelost, en dat daardoor de schors de noodige verbinding met de vaste huid miste.

Te gelijker tijd ontwaarde men bij het afnemen der bedubbeling met vilt, welke op andere plaatsen van dien bodem was aangebragt, dat deze nog in eenen goeden staat verkeerde.

Eene ter zake ingestelde commissie heeft dan ook het gevoelen uitgebragt, dat de bedubbeling met de lantong moet worden afgekeurd, uit hoofde van hare ijlheid en geringe zelfstandigheid, ontstaan door het oxideren van het koper, waaronder hetzelve zich bevindt, en dewijl die grondstof, bij een tijdsverloop van slechts drie jaren, bewezen heeft geene goede eigenschappen voor de bedubbeling van schepen onder het koper in zich te vereenigen, daar zij de vaste huid niet conserveert en geen tegenstand voor het indringen van het water kan aanbieden."

BATAVIA, 28 *November*.

„ Wij zijn in de gelegenheid gesteld, om voortaan geregeld maandelijks te leveren eene aantooning van den stand der agio, bij onderlinge verwisseling der verschillende betalings-middelen op de drie hoofdplaatsen van Java, opgemaakt naar de uit die hoofdplaatsen ontvangen berigten.

AANTOONING *van den stand der Agio op 1 October 1851.*

		BATAVIA.	SAMARANG.	SOERABAIJA.
Gouden munt tegen.	Zilveren munt	*b* 6 pct.	pari.	*b* 61/3 pct.
	Recepissen . .	*a* 10 „	16 2/3 pct.	*a* 14 7/12 „
	Koperen munt	*a* 10 „	16 2/3 „	*a* 14 7/12 „
Zilveren munt tegen	Gouden munt.	*a* 6 „	pari.	*a* 5 „
	Recepissen . .	*a* 15 „	15 5/6 pct.	*a* 15 „
	Koperen munt	*a* 15 „	15 5/6 „	*a* 15 5/12 „
Recepissen tegen . .	Gouden munt.	*b* 11 „	16 2/3 „	*b* 16 2/3 „
	Zilveren munt	*b* 16 „	15 5/6 „	*b* 16 2/3 „
	Koperen munt	*b* 5/12 „	pari.	pari.
Koperen munt tegen	Gouden munt.	*b* 11 „	16 2/3 pct.	*b* 16 2/3 pct.
	Zilveren munt	*b* 16 „	15 5/6 „	*b* 16 2/3 „
	Recepissen . .	*b* 5/12 „	pari.	*b* 5/6 „

a winst. — *b* verlies.

AANTEEKENING *van den stand der Agio op primo November* 1851, *te*

		BATAVIA.	SAMARANG.	SOERABAIJA.
Gouden munt tegen	Zilveren munt	*b* 3 pct.	pari.	*b* 8 1/3 pct.
	Recepissen . .	*a* 7 „	16 2/3 pct.	*a* 14 7/12 „
	Koperen munt	*a* 7 „	16 2/3 „	*a* 14 1/6 „
Zilveren munt tegen	Gouden munt .	*a* 4 „	pari.	*a* 5 „
	Recepissen . .	*a* 10 „	15 5/6 pct.	*a* 15 „
	Koperen munt	*a* 10 „	15 5/6 „	*a* 15 5/12 „
Recepissen tegen	Gouden munt.	*b* 8 „	16 2/3 „	*b* 17 1/2 „
	Zilveren munt	*b* 11 „	15 5/6 „	*b* 17 1/2 „
	Koperen munt	*b* 5/12 „	pari.	pari.
Koperen munt tegen	Gouden munt.	*b* 8 „	16 2/3 pct.	*b* 17 1/2 pct.
	Zilveren munt	*b* 11 „	15 5/6 „	*b* 17 1/2 „
	Recepissen . .	*b* 5/12 „	pari.	*b* 5/6 „

a winst. — *b* verlies.

— De volgende aanteekeningen over den waterstaat te Soerabaija zijn getrokken uit de door de resident van Soerabaija aan het gouvernement ingezonden kaarten, tabellen enz., van den ingenieur van den waterstaat W. G. C. Geil, in de jaren 1850 en 1851.

De ten gevolge der cultuur-uitbreiding meer en meer verminderde bevaarbaarheid van de Kediri-rivier, gevoegd bij de gevaren, waaraan de regentschap Soerabaija, in Februarij 1850, door het weinig afvoerend vermogen van hare vertakkingen, is blootgesteld geweest (zie de Javasche courant van 16 en 20 Maart 1850, nº. 22 en 23), hebben de aandacht der regering meer bijzonder op die rivier doen vestigen, en aanleiding gegeven tot het doen invoeren, in 1851, eener geregelde rivier-correspondentie op den voet als zulks in Nederland plaats heeft, tot het doen van waterpassingen langs de rivieren, het stellen van vaste peilschalen op verschillende plaatsen en het doen van dagelijksche observatiën aan die peilschalen, benevens het opnemen van de profilen van de rivieren met derzelver verschillende stroomsnelheden, bij de hoogste waterstanden in Februarij 1851.

Bij die opnamen en observatiën is het thans gebleken dat de Porrong-rivier, over den stroomdraad of de bogten gemeten, van of Kertosono, waar zij in de residentie treedt, tot aan zee, lang is 100,951 ellen, terwijl die afstand hemelsbreedte slechts 81,627 ellen bedraagt.

Dat het verhang boven Meleerip of Dodjokerto gemiddeld bedraagt 0.41 el per 1000 ellen lengte, en beneden die plaats gemiddeld 0.43 el per 1000 ellen. De stroomsnelheden varieren tusschen de 1.40 el en 1.66 per secunde (3 mijls stroom).

Het noodpeil of de nul aan sluis te Meleerip, genaamd M. P., is gelegen 19.96 el boven het havenzoolpeil, H. Z. P., aan het nieuwe maritieme etablissement te Soerabaija, of het spring-hoogwater in zee, zijnde deze twee peilen aangenomen als vaste punten, waarop alle bekende hoogten van de residentie zijn en voor den vervolge zullen moeten worden gereduceerd.

Deze Porrong- of Kediri-rivier voerde bij hare intrede in de residentie, op den 24sten Februarij 1851, per secunde aan 1,051 kub. ellen. Hiervan wierp zij naar Soerabaija, door Kedongsoro, 144 kub. ellen, door Gedek 250 kub. ellen.

Tusschen Gedek en Meleerip ontving dezelve uit de Brankal-rivier 458 kub. ellen per secunde; zoodat het vermogen boven de sluis te Meleerip weer bedroeg 1,015 kub. ellen, waarvan Meleerip, bij eenen waterstand van 0,55 el onder het noodpeil of M.P., doorliet 289 kub. ellen.

De overblijvende 726 kub. ellen voorzagen de Rawa-poelos en de sluis van Kedongpesloet bij Prambon.

Het overige, vereenigd met het water van de ten oosten der rivier gelegen Rawa, passeert de Porrong-brug en valt beneden Kedongbotto in zee.

In 1851 bedroeg dit maar 588 kubiek ellen per secunde; doch in 1850 was het zoo belangrijk, dat de Porrong-brug bezweek en de dijken daar beneden, zoowel aan den regter als aan den linker oever, doorbraken.

Ten einde nu deze gevaren voor te komen en tevens de belangen van land en volk langs de Porrong-rivier te verzekeren, worden er twee groote sluizen gebouwd, als ééne in den regteroever te Plosso-Semanding, even beneden Prambon, welke tusschen penanten 5 openingen heeft, zamen wijd 25 1/2 el, waarvan 4 met schotbalken en 1 met beweegbare schoof; terwijl de andere in den linker oever, even beneden de Porrong-brug, is ontworpen met het doel, om bij grooten toevoer van water uit de hoofdrivier en de Rawa van de afdeelingen Modjokerto en Bangil, onmiddellijk eene zijdelingsche afloozing te verkrijgen naar de kali Permisan, ten welken einde van Podokaton tot Permisan ook een paar hooge en zware kadijken zullen worden aangelegd.

De Soerabaija-rivier, aanvangende te Perning, wordt daar gevormd door de vertakkingen, als straks gezegd, van Kedongsoro, Gedek en Meleerip. Van Meleerip ontvangt zij evenwel slechts het aandeel dat door Sinkalan loopt, en dat op den 24sten Februarij 1851 101 kub. ellen per secunde bedroeg; terwijl de overige 188 kub. ellen over den dam van Bitjino verdeeld werd voor de landen van Watoetoelis, Krian, Balongbendo, Tawangsari, Katengan, Sroeini en Waroe.

Van Meleerip over Sinkalan en Perning tot aan het nieuwe maritiem etablissement, is de rivier, over de bogten gemeten, lang 55,467 ellen; terwijl de afstand, in eene regte lijn gemeten, tusschen Meleerip en het gezegd etablissement bedraagt 42,168 ellen.

Van Kedongsoro naar Perning, is 20,680 ellen.

Van Gedek naar Perning, is 15,416 ellen, en van Meleerip naar Perning 4,120 ellen.

Het verhang der Soerabaija-rivier varieert tusschen de 27 en 36 duimen per 1000 ellen; terwijl de stroomsnelheid boven Wonokromo, varierende tusschen 1.88 en 1.65 el per secunde (2 3/4- à 3 1/4-mijls stroom).

Deze Soerabaija-rivier, die in de stad en voorsteden den naam van Kali Maas draagt, voerde te Perning af, volgens het waterprofil aldaar van 360 vierk. ellen, bij eene stroomsnelheid van 1.36 el per secunde, 489 kub. ellen.

Volgens bovengenoemde opgave kwam

van Kedongsoro	144
„ Gedek.	250
„ Sinkalan	101
zamen	495 kub. ellen.

De Soerabaija-rivier, langs den voet van het gebergte van Goenon-Kendeng loopende, ontvangt beneden Perning nog eenig water van dat gebergte; doch een groot gedeelte daarvan wordt langs Koepong en Simo naar zee geworpen, door de kali Tangi, op de grensscheiding der afdeeling Grissee, en eenige andere vertakkingen daar beoosten, genadert Semomi, Brandjangan en Menoean.

Met 520 kub. ellen trad zij de voorstad van Soerabaija in; en alhoewel geene naauwkeurige opnamen der stoomsnelheden van al die vertakkingen zijn kunnen genomen worden, zoo mag men toch aannemen dat deze 520 kub. ellen naar zee worden afgevoerd:

door de Kali Maas.	260
„ „ Pagirian	160
„ „ Krambangan, Djeblegan en verdere minder belangrijke oostelijke en westelijke branches	100
zamen	520

op het oogenblik dat het water tot het 0 of noodpeil is gekomen.

Dewijl het nu gebleken is dat deze afleidingen door de opstuwing van het vloedwater voor dezen afvoer niet vermogend genoeg zijn, en er dikwijls overstroomingen in de stad plaats hebben, zoo is beneden de brug van Wonokromo eene overlaat-schoefsluis ontworpen geworden, die het overtollige water door de Kali Madoean, oostelijk naar zee voert, en alzoo verzekert, dat de stad en voorsteden, na voltooijing derzelve, nimmer meer eenigen last van overstrooming te lijden kunnen hebben.

Hoewel op de bovengenoemde wijze de aanzienlijke uitgestrektheid gronds, waarvan alleen de delta tusschen de Soerabaija- en Porrong-rivier eene oppervlakte heeft van 76,275 bunders, behalve nog de landen langs die rivieren, mede voor overstroomingen zullen bevrijd blijven, zoo is de bevaarbaarheid der Soerabaija-rivier zoo gebrekkig en de toevoer van water in de oostmoesson voor de fabrieken en cultures, zoo gering, onzeker en afhankelijk van het stellen van stuwdammen, die voor elke westmoesson weêr moeten worden weggeruimd, dat men verpligt is geworden tot het doen van een naauwgezet onderzoek naar de middelen, die tot het herstel daarvan vereischt worden.

De ingenieur van den waterstaat W. G. C. Geil, uit wiens tabellen, kaarten en opnamen, de bovengenoemde opgaven ontleend zijn, heeft te dien einde in Julij 1850 een uitvoerig ontwerp aangeboden, waarin is aangetoond op hoedanige wijze, door aanleg van stuwdammen en sluizen in de Soerabaija-rivier, kan worden overgebragt al het water, dat tot dusverre door de Porrong-rivier onbenut naar zee afloopt.

Uit dit algemeen ontwerp, hetwelk den bijval van de directie der genie en andere ingenieurs heeft verworven, schijnt te blijken dat deze hoeveelheid bij de laagste waterstanden in de oostmoesson nog zóó aanzienlijk is, dat de waterstand der Soerabaija-rivier daardoor in de oostmoesson meer dan 1 el zal verhoogen, en alsdan eene doelmatige stoomvaart op de rivier zal kunnen onderhouden worden; terwijl bovendien nog genoegzaam water zal overig blijven voor den aanleg van een kanaal door de districten Kabo en Goenong Kendeng, ter lengte van 38 palen, waardoor vele duizende bouws tegalvelden tot sawas zouden veranderd worden; terwijl hetzelve tevens de communicatie tusschen Soerabaija en Kediri merkelijk zoude verbeteren en verkorten.

Daarbij is niet alleen beweerd dat de uitvoering van al de daarbij opgegevene en voorgestelde kunstwerken als onvermijdelijk te achten is, tot waarborg van de belangen van Staat en volk, maar ook dat de daaraan verbondene moeiten en kosten ruime vruchten zullen afwerpen.

Alvorens de gedetailleerde projecten der werken, welke bij bovengenoemd ontwerp zijn aangegeven, kunnen worden geconstateerd en uitgewerkt, is het noodig het vermogen van de hoofd-rivieren en hare vertakkingen ook met eenige naauwkeurigheid te kennen, bij de laagste waterstanden in de oostmoesson, op gelijke wijze als die hierboven voor de westmoesson zijn opgegeven.

Met deze opnamen houdt men zich thans bezig, voor zooveel de uitvoering der reeds bevolene werken zulks toelaat.

— Van Kadoe wordt berigt, dat de westmoesson zich aldaar heeft ingesteld, met het buiten hare oevers treden der rivieren Krassah en Battang: beide ontspruitende uit den berg Merapi. De overstrooming, daardoor ontstaan, is van eenen zoodanig buitengewonen aard geweest, dat de oudste hoofden zich een dergelijken woedenden waterstroom niet konden herinneren.

De landhoofden van het kostbare bruggenwerk over de rivier Krassah werden met totale vernieling bedreigd, terwijl de nabij gelegene brug over de rivier Battang is weggeslagen.

In de residentie Djokdjokarta is ook eenige schade door deze overstrooming veroorzaakt. Eene brug over de rivier Semper, nog niet geheel voltooid, is weggespoeld, en eene andere, over de rivier Tjodé, onderging gedeeltelijk hetzelfde lot, behalve nog een aantal kleine bruggen op binnenwegen en dammen, op baurlanden, die vernield of beschadigd zijn."

BATAVIA, 31 *October* 1851.

„Op den 12den September jl., heeft te Benkoelen de openbare verkoop plaats gehad van 100 pikols witte peper en 500 pikols zwarte peper, welke respectivelijk de voordeelige prijzen hebben opgebragt van *f* 20 en *f* 11 1/4 à *f* 12 den pikol."

De *Javasche Courant* van den 26sten November jl. behelst den volgenden staat, aantoonende den stand van het rijstgewas onder ultimo October ll.

RESIDENTIEN EN AFDEELINGEN.	Gemiddelde prijs per pikol, ordinaire soort rijst, in October 1850.		Gemiddelde prijs per pikol, ordinaire soort rijst, in October 1851.		Voor den handel zijn gedurende het loopende jaar opgegeven als: Uitvoer. Pikols.	Invoer. Pikols.
Bantam	f 5	27	f 3	60	38,124	3,975
Batavia	6	60	4	60	268,001	242,549
Buitenzorg	5	05	4	100	»	»
Krawang	3	100	4	50	»	»
Preanger Regentschappen	2	20	2	90	»	»
Cheribon	4	20	3	20	230,394	4,936
Tegal	4	113	3	16	41,403	6,556
Pekalongan	5	»	3	90	1,567	21,822
Samarang	4	75	3	45	54,658	51,597
Japara	6	14	3	89	20,132	52,903
Rembang	4	50	3	15	31,047	10,624
Soerabaija	3	86	3	66	149,857	35,754
Pasoeroewan	5	»	4	70	2,735	11,964
Bezoekie	5	»	4	60	7,730	1,111
Kedirie	3	60	2	60	85,500	»
Madioen	4	60	3	20	18,614	10,230
Soerakarta	5	90	»		»	»
Djokjokarta	5	80	3	85	»	»
Patjitan	5	»	4	30	226	2,094
Kadoe	5	»	4	60	»	»
Bagelen	4	30	4	05	»	»
Banjoemaas	4	40	3	50	28	120
Banjoewangie	5	»	4	10	6,837	1,847

Bantam. Alhoewel het gewas hier en daar minder goed is geslaagd, kan de afgeloopen oogst als gunstig beschouwd worden.

Batavia. Voor zooveel de geoogste velden betreft, zijn de resultaten vrij goed geweest. De onlangs rijp geworden padie heeft veel van de muizen te lijden gehad.

Buitenzorg. Het gewas laat zich gunstig aanzien.

Krawang. Over het algemeen is de oogst niet gunstig geweest.

Preanger Regentschappen. Gunstig.

Cheribon. De oogst was gunstig in de regentschappen Cheribon, Madjalengka en Indramaijoe, doch minder gunstig in de regentschappen Koeningan en Galoe. In het geheel zijn 8390 bouws niet geslaagd.

Tagal. De oogst is niet ongunstig afgeloopen. De te veld staande bibiet belooft vrij goede resultaten.

Pekalongan. [illegible] Het minst gunstig was de oogst in de districten, gelegen tusschen de stranden en het gebergte.

Samarang. Over het algemeen zeer voordeelig. Er blijven nog te oogsten 180 bouws. 6325 bouws zijn niet geslaagd en 4605 bouws zeer slecht.

Japara. Over het algemeen is de oogst gunstig geweest.

Rembang. De afgeloopen oogst kan als redelijk gunstig beschouwd worden.

Soerabaija. De oogst is over het algemeen gunstiger geweest dan in 1850.

Pasoeroewan. Over het algemeen gunstig.

Bezoekie. De oogst is gunstig afgeloopen.

Kedirie. De oogst is gunstig afgeloopen.

Madioen. Over het algemeen gunstig.

Patjitan. De oogst is hier en daar minder gunstig geweest.

Kadoe. Gunstig.

Bagelen. Over het algemeen niet ongunstig.

Banjoemaas. In Poerwokerto en Poerbolingo vrij goed, elders niet zeer voordeelig.

Banjoewangie. Vrij gunstig. Op sommige plaatsen hebben de veldmuizen echter veel schade veroorzaakt. Het nog te veld staande gewas belooft eenen goeden oogst.

In het in ons n°. 11 opgenomen berigt van de waarnemingen, op den 3den en 4den dezer aan den Helder gedaan, komt een misslag voor. De grootste drukking van den wind, die omstreeks 4 ure des namiddags van den 4den dezer waargenomen is, bedroeg namelijk 67 pond op de vierkante el, en niet 60 pond, zoo als opgegeven was.

Met het vorig nommer der *Staats-courant* zijn verzonden:

1°. vel 103¹ en 103² van het BIJBLAD II (Supplementbladen), redevoeringen behelzende, uitgesproken in de zitting der Tweede Kamer van den 2den December ll.; en

2°. vel 105 — 107 der *Bijlagen* van het genoemde BIJBLAD, behelzende laatstelijk bij de Tweede Kamer ingekomene stukken.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

In een der gouvernements-organen, de *Constitutionnel* van eergisteren, leest men het volgende: » De vijanden van elke regering verdraaijen en lasteren reeds de gezindheid en de plannen van Lodewijk Napoleon; zij zeggen, dat de eerste lijst van gedeporteerden en gebannenen nog door menige andere zal gevolgd worden; dat het eigendomsregt van openbare bedieningen zal worden verkort door wijziging van de bevoegdheden der notarissen, door verdubbeling van het aantal procureurs en deurwaarders, afschaffing der griffiers en verandering der thans bestaande proces-orde; dat de onafzetbaarheid der regterlijke magt zal ophouden. Wij gelooven te kunnen verzekeren, dat deze geruchten geheel ongegrond zijn. Lodewijk Napoleon heeft goeden moed, maar is niet door het geluk bedwelmd; hij zal krachtig en vastberaden handelen maar menschlievend en edelmoedig blijven."

Uit een artikel van den *Constitutionnel* over de beginselen eener doelmatige regeling der wetgevende magt, kan men opmaken, wat daaromtrent in de nieuwe constitutie, wier uitvaardiging dagelijks verwacht wordt, hoofdzakelijk zal bepaald worden. Daaruit blijkt, dat de grondtrekken der nieuwe regeling de volgende zullen zijn: splitsing in twee kamers; bepaling van den duur der zittingen binnen een vrij kort tijdsbestek; benoeming der leden voor een vrij groot aantal jaren; regt van den President tot schorsing of ontbinding; geen daggeld noch bezoldiging voor de leden; zamenstelling der kamers uit een betrekkelijk klein aantal leden; beperking van het regt van initiatief en amendement der leden.

BELGIE.

Men weet dat de senaat het handelsverdrag met Nederland, volgens de bepaling van zijn reglement van orde, aan eene commissie verzonden heeft, zonder daardoor de vraag te beslissen of in de tegenwoordige omstandigheden tot onderzoek van hetzelve zou worden overgegaan. De commissie heeft dezer dagen, na van regeringswege mededeelingen ontvangen te hebben, eenen rapporteur benoemd. Een oppositieblad beweert thans dat deze benoeming geen gevolg is van een besluit der commissie om tot onderzoek van het verdrag zelf over te gaan; de rapporteur zou alleen benoemd zijn om een rapport op te maken betrekkelijk hetgeen ten opzigte van het verdrag sedert deszelfs goedkeuring door de kamer van volksvertegenwoordigers is voorgevallen.

SPANJE.

Het regeringsblad van den 9den dezer bevat een besluit, waarbij de Koningin, gebruik makende van het volgens de constitutie aan de kroon toekomende regt en in overeenstemming met het advijs van den ministerraad, bepaalt dat de wetgevende vergadering van 1852 geopend zal worden [illegible].

Verscheiden leden der cortes, tot de liberale of progressistische partij behoorende, hadden reeds openlijk geprotesteerd tegen eenige gewigtige maatregelen die het ministerie gedurende de schorsing der cortes sedert het begin der vorige maand December eigenmagtig genomen of verordend had. Dat de regering nu nog eenen stap verder gegaan is en voorshands althans geheel zonder de cortes schijnt te willen regeren, heeft te Madrid eenig misnoegen verwekt. Den 9den zijn aldaar krachtige militaire voorzorgmaatregelen noodig geacht. Onder de troepen zelve toonen zich blijken van ontevredenheid voor; bij een regement te Madrid is eene verkorting van den diensttijd ter gelegenheid van de bevalling der Koningin geëischt, en daarop zijn de gouverneurs der provincien aangeschreven om elk dagblad in beslag te doen nemen, waarin dergelijke eischen mogten worden ondersteund.

ITALIE.

Den 1sten dezer heeft de bevelhebber der Fransche krijgsmagt te Rome, de generaal Gemeau, de onder zijne bevelen staande officieren [illegible] tot Zijne [illegible]

» Ten tweeden male valt mij de eer ten deel, den opperpriester de betuiging van den eerbied en de verknochtheid van het bezettings-leger aan te bieden. Ik moet er thans de betuiging eener levendige en opregte dankbaarheid bijvoegen voor de weldaden en de vaderzorg waarmede Zijne Heiligheid den Franschen krijgsman heeft willen vereeren en verheffen.

» Het bezettings-leger wenscht zich eene zoo hooge gunst waardig te betoonen door de wijze waarop het alhier zijne pligten begrijpt en door zijn voornemen om zich daarvan te kwijten.

» Bevelhebbers en krijgslieden, allen weten het en brengen zich zelve dagelijks te binnen dat de gansche wereld het oog op het Fransche leger te Rome gerigt houdt. Dit ernstig denkbeeld heeft [illegible] gewekt.

» Elk is tot de overtuiging gekomen dat Frankrijk, wat ook zijne toekomst zij, altijd als eene zijner roemrijkste daden, den roem zal willen behouden van den Paus weder in de hoofdstad der Christelijke wereld te hebben gevestigd, en dat, om dien roem volledig te maken, het bezettings-leger bij den Heiligen Stoel geplaatst is als eene nauwlettende en waakzame schildwacht, die tot wachtwoord heeft: *voorzigtigheid en kracht, trouw en eerbied.*

» Wij zullen onwankelbaar in de stelling blijven, welke die overtuiging ons heeft aangewezen.

» Zoo de laatstelijk voorgevallen gebeurtenissen hier eenige beroering mogten te weeg brengen, wij zijn gereed, en wij wachten bedaard maar vastberaden, omdat Frankrijk ons te Rome de verhevene taak toebetrouwd heeft, om ten koste zelfs van ons bloed het behoud van het [illegible] beginsel, dat er ter wereld is, te verzekeren.

» Mogt deze taak moeijelijk worden, zij wordt goed begrepen, en met Gods hulp zal zij ook goed worden vervuld.

» Met zulke gezindheid herhalen wij hier den wensch, dien wij reeds een jaar geleden uitspraken, dat de Kerk en de Christelijke wereld nog lang in den doorluchtigen persoon van Pius IX eenen Paus behouden, die, zooveel deugden aan eene zoo verlichte goedheid parende, de groote stelling van het katholicismus, een hemelschen en almagtigen slagboom tot bescherming der beschaving tegen de barbaarschheid, zoo waardiglijk handhaaft. Leve Pius IX!"

De Paus antwoordde hoofdzakelijk, dat hem de opregtheid der betuigingen van eerbied en trouw, die hij nu wederom van den Franschen opperbevelhebber namens het bezettings-leger gehoord had, reeds lang was gebleken; dat het Fransche leger te Rome een voorbeeld van krijgstucht en van alle krijgsmansdeugden gaf, en, gelijk hij vertrouwde, ook voortaan geven zou; dat hij de hoop koesterde, dat de gebeurtenissen, die zoo plotseling en zoo snel hadden plaats gegrepen, ten voordeele der orde en der godsdienst zouden uitloopen.

— De Sardinische kamer van afgevaardigden heeft in eenige zittingen over het handelsverdrag met Oostenrijk beraadslaagd. De daarin ten voordeele van Oostenrijk gemaakte bepalingen werden door verscheiden leden ijverig bestreden als voor de belangen der eigen nijverheid nadeelig en van onderdanigheid aan de eischen van Oostenrijk getuigende; zij werden door anderen verdedigd, als opgewogen wordende door de voor Sardinie bedongen voordeelen, en strookende met het beginsel van han-

eilandvrijheid. In de zitting van den 9den dezer is het verdrag met 90 tegen 38 stemmen goedgekeurd.

ENGELAND.

Men herinnert zich dat in het vorige jaar een twist over een punt der kerkleer tusschen den Anglikaanschen bisschop van Exeter en een zijner onderhoorige geestelijken, den heer Gorham, zoo hoog liep dat hij eindelijk door de Koningin in rade van ministers, moest beslist worden. De juistheid en geldigheid dezer beslissing werd betwist in eene door achttien honderd geestelijken en geleerden onderteekende verklaring. Thans is eene tegen-verklaring openbaar gemaakt strekkende „tot handhaving van het oppergezag der Kroon in kerkelijke aangelegenheden en van de juistheid en geldigheid harer beslissing in zake [illegible]." Deze verklaring is onderteekend door 3262 geestelijken van hooger en lager rang, dat is omstreeks een vierde gedeelte van de geheele dienstdoende geestelijkheid der Anglikaansche kerk.

— Volgens eene van wege de vereeniging van handelaren op Oost-Indie en China openbaar gemaakte opgave, zijn in 1851 in de havens binnen het gebied der Oost-Indische Compagnie 943 Britsche schepen, van 467,071 ton gezamenlijk, binnengekomen, dat is 17 schepen en 24,278 ton meer dan in 1850. Daarentegen zijn er 951 schepen, van 484,149 ton, in 1851 uitgeklaard, dat is 222 schepen en 78,346 ton minder dan in 1850.

— De Londensche bladen deelen een verslag mede, over 1851, van het bestuur der te Londen en in enkele andere steden krachtens twee wetten van 1847 opgerigte model- bad- en waschhuisen voor het algemeen. Zij zien in dat verslag bewijzen dat van deze inrigtingen tot bevordering van gezondheid en ordelijkheid onder de mingegoede bevolking, veel gebruik door de volksklassen, waarvoor zij bestemd zijn, gemaakt wordt, en dat zoodanige inrigtingen winstgevende ondernemingen voor particulieren kunnen zijn.

Het bestuur zegt in het verslag dat het met vrucht werkzaam blijft, om de oprigting van openbare bad- en waschhuizen in andere oorden des lands en ook buiten 's lands door raad en voorlichting te bevorderen.

— Volgens eene officiele aankondiging heeft de opperbevelhebber van het ter wering des slavenhandels op Afrika's westkust kruisende Britsche eskader, alle havens (behalve Badagry) in de golf van Benin, in blokkade gesteld.

— Volgens eene officiele opgave, zijn in 1851 in de haven van Liverpool 206,000 landverhuizers ingescheept, waarvan verre het grootste gedeelte, te weten 196,881, naar de Vereenigde Staten bestemd waren. Niettegenstaande de pogingen om de landverhuizing naar Australie aan te moedigen, hebben slechts 1800 van de bovenbedoelde personen zich derwaarts begeven. Onder de te Liverpool in 1851 ingescheepte landverhuizers waren, naar men berekent, niet minder dan 200,000 Ieren.

AMERIKA.

Volgens de tijdingen uit New-York van den 1sten dezer, is de brand die den 24sten December ll. in het paleis der wetgevende magt te Washington uitbrak, gestuit, nadat een gedeelte van het gebouw met de boekerij was vernield; meer dan 35,000 boekdeelen, benevens handschriften, kaarten en schilderstukken zijn verloren gegaan; de oorspronkelijke acte waarbij de Vereenigde Staten zich onafhankelijk verklaard hebben, is gered. De oorzaak van den brand is nog niet uitgemaakt.

Kossuth bevond zich den 1sten dezer te Washington; het publiek aldaar schijnt hem met minder geestdrift, dan hij verwachtte, ontvangen te hebben. In eene [illegible] in de slavernij-quaestie [illegible] teleurstelling van menig abolitionist, die [illegible] van den gevierden kampvechter der vrijheid tot bestrijding der menschonteerende slavernij had gerekend. Kossuth heeft raadzamer geacht, beide partijen te vriend te houden.

Gedurende het jaar 1851 zijn te New-York 289,600 landverhuizers aangekomen, waarvan 163,256 uit Ierland, 28,553 uit Engeland en 69,883 uit Duitschland kwamen.

In het noorden van Mexico is weder tusschen de opstandelingen en de troepen der regering gevochten. De eerstgenoemden hebben onder bevel van Carbajal de stad Ceralvo aangetast en na een hevigen strijd van twee dagen ingenomen, behalve de citadel, waarheen de troepen der regering de wijk genomen hebben.

Volgens de tijdingen uit de stad Mexico van den 29sten November, was in de kamer van volksvertegenwoordigers het wets-ontwerp, waarbij [illegible] regten aanmerkelijk gewijzigd wordt, aangenomen; men twijfelde echter of het ook door den senaat zou aangenomen worden.

INDIE.

De berigten van Bombay van 17den December ll. houden (behalve het in een vorig nommer gemelde) nog in dat een aantal invloed hebbende Hindo's te Calcutta een „Britsch-Indisch genootschap" hebben opgerigt, welks taak zijn zal de behoeften en grieven des lands, waar het dienstig kan zijn, voor te dragen, met de bedoeling insonderheid om invloed op de besluiten van het Britsche parlement bij de aanstaande beraadslaging over de vernieuwing van het charter der Oost-Indische Compagnie uit te oefenen.

BEURS-BERIGTEN.

Parijs 14 Januarij: 3 pcts. renten fr. 70.00; idem 5 pcts. fr. 104.90.
Londen 14 Januarij: 3 pcts. geconsolid. $96^1/_4$; Nederl. werkelijke schuld $2^1/_2$ pcts. $58^3/_4$ exdividend; idem 4 pcts. $90^7/_8$.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie Zuidholland.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 26sten Januarij des jaars 1852, des voormiddags ten $11^1/_2$ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de Provincie Zuidholland of, bij deszelfs afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het tiende district, aan het Locaal van het Provinciaal Bestuur, te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

Het Driejarig Onderhoud van het Zederik-Kanaal, van de rivier de Merwe te Gorinchem tot in de rivier de Lek nabij Vianen; met de daarbij behoorende Werken en Gebouwen, ingaande den 1sten Januarij 1852 en eindigende den laatsten December 1854.

De Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving, volgens art. 15 van et Bestek.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal, boven en behalve aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, en aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland te 's Gravenhage, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Maandag en Dingsdag voor de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur M. G. Beijerinck te 's Gravenhage, en den Ingenieur Docters van Leeuwen te Gorinchem.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

MINISTERIEN VAN JUSTITIE EN HERVORMDE EEREDIENST

* * Op Zaturdag den 31sten Januarij 1852, zal bij Inschrijving worden Aanbesteed de Leverantie van ongeveer Honderd Riem Schrijf- en Pakpapier van verschillende soorten en andere Schrijf- en Bureaubehoeften benoodigd bij de Departementen van Justitie en Hervormde Eeredienst gedurende het jaar 1852.

De Voorwaarden, op welke de Inschrijving zal geschieden, liggen van heden af ter Lezing in het Locaal van het Ministerie van Justitie in de Lange Poten alhier.

De Biljetten van Inschrijving zullen aldaar moeten zijn ingediend vóór of uiterlijk op den 30sten Januarij 1852, des middags ten twaalf ure.

's Gravenhage, den 10den Januarij 1852.

De Minister van Justitie,
NEDERMEIJER VAN ROSENTHAL.

MINISTERIE VAN MARINE.

Aanbesteding van verschillende Goederen en Materialen.

De Minister van Marine, voornemens zijnde op den 23sten Januarij 1852, bij Inschrijving, aan de minst-aannemenden te doen Aanbesteden de Levering van verschillende Goederen en Materialen voor de dienst der Marine benoodigd te Amsterdam, te weten:

1. Wagenschot enz.,	19. IJzeren Spijkers,
2. Eiken Nagels,	20. Rood Koperdraad,
3. Greenen Balkdeelen,	21. Vijlen en het Verkappen van Vijlen,
4. Greenen Ribben,	22. Moscovisch Pek,
5. Vuren deelen,	23. Geteerd Huidpapier,
6. Dennen deelen,	24. Verwwaren,
7. Esschen Stammen tot Riemen,	25. Loodwit,
8. IJzer in Staven, enz.,	26. Kalk en Zand,
9. Verzinkt IJzer,	27. Smeedkolen,
10. Gemaakt IJzerwerk,	28. Moscovische Teer,
11. Koper in Bladen,	29. Stokholmer Teer,
12. Muntz-Metaal,	30. [illegible],
13. Versmelten van Koper,	31. Duigen en Bodemstukken,
14. Koperen Spijkers,	32. Houten Hoepels,
5. Tin,	33. Amerikaansche Esschen Riemen,
6. Lood,	34. Papier,
7. Vergieten van Lood,	
'8. Zink in Bladen enz.,	

Brengt ter kennis van de Gegadigden:

dat de Inschrijvingsbiljetten, op gezegeld papier geschreven en voor ieder Bestek afzonderlijk ingerigt, vóór of uiterlijk op den 23sten Januarij 1852, des middags vóór twaalf ure, franco aan het Ministerie van Marine te 's Gravenhage zullen moeten worden bezorgd.

De biljetten zullen moeten bevatten eene naauwkeurige opgave van de Prijzen, voluit geschreven, waarvoor men de Levering van *ieder der op de Bestekken voorkomende Artikelen* wil aannemen, alsmede *het totaal bedrag van elk Bestek.*

Inschrijvingsbiljetten welke op ongezegeld papier geschreven zijn, zullen niet in aanmerking worden genomen, noch ook die waarin doorhalingen, veranderingen of bij-conditien zijn gemaakt.

De Biljetten zullen op het adres moeten vermelden het nommer en de benaming van het bestek waarop de inschrijving geschiedt en verder duidelijk moeten bevatten de namen der inschrijvers met die der borgen en hunne woonplaatsen.

De Voorwaarden waarop deze Aanbesteding zal geschieden liggen ter lezing aan het Ministerie van Marine te 's Gravenhage en bij de Directien der Marine te Amsterdam, te Willemsoord, te Hellevoetsluis en te Vlissingen, alsmede ten burele van de Commissarissen des Konings in de Provincien Gelderland en Limburg, bij laatstgemelde voor zooveel betreft IJzer en andere Metalen Voorwerpen.

's Gravenhage, den 10den Januarij 1852.

De Minister voornoemd,
J. ENSLIE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt bij deze ter kennis van de Zeevarenden en anderen, daarbij belang hebbende, het navolgende berigt van het *Trinity House* te *Londen*, in dato 23 December jl.:

Ter voorkoming van beschadiging van den onderzeeeschen Telegraaph tusschen *Dover* en *Calais*, is het noodig dat geene schepen af en aan *Zuid-Voorland* ten anker komen, waar de hoogste vuurtoren in peiling is tusschen het N. en N. W. bij een afstand van 3 à 4 Engelsche mijlen van den wal, en evenmin buiten dezen opgegeven afstand, wanneer de vuurtoren in het N. W. t. N. wordt gepeild; bij welke laatste peiling hij meen zal zijn met eene duidelijke donkere vlek in het *Cliff*.

Aan den Zuidelijken of tegenovergestelden oever van het Kanaal wordt mede aanbevolen, dat geen schepen ten anker komen, als de twee in

het nog vallende *windmolens*, die aldaar op de hooge gronden tusschen *Calais* en het dorp *Sangette* zich bevinden, in peiling zijn tusschen Z. t. O en Z. O. t. Z.; dit alles op het miswijzend kompas.

's Gravenhage, den 3den Januarij 1852.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

*** De Minister van Marine

Brengt ter kennis van de Belanghebbenden, dat gedurende de maanden Januarij, Februarij en Maart dezes jaars, en niet langer, ten Kantore van de Betaalmeesters in de Arrondissementen, de voldoening zal geschieden der Gagementen, ten laste van den Staat, over het vierde quartaal 1851, met dien verstande, dat hier alleen bedoeld worden de zoodanige, die van eenen tijdelijken aard zijn, en in overeenstemming met de vroeger gedane kennisgeving aan de Belanghebbenden, door de zorg van het Departement van Marine zullen worden voldaan.

Zullende gezegde betaling plaats hebben van af heden, en voorts, over gemeld tijdvak, dagelijks, Zon- en Feestdagen uitgezonderd.

's Gravenhage, den 6den Januarij 1852.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

PROVINCIALE GOUVERNEMENTEN.

BEKENDMAKING.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland

Brengt bij deze ter kennis van de Belanghebbenden, dat op heden bij Heeren Gedeputeerde Staten heeft plaats gehad de vroeger aangekondigde *Eerste* Uitloting van *tien* Aandeelen in de Geldleening van f 123,000 tot bestrijding van eenige Buitengewone Uitgaven van het Dienstjaar 1851, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van den 11den Januarij 1851, nº. 28, ter Aflossing in 1852 van een Kapitaal van *tien duizend gulden*, en dat bij die gelegenheid zijn Uitgeloot de Obligatien nº. 2, 9, 12, 29, 32, 41, 48, 50, 57 en 93, betaalbaar ten Kantore van den Heer Arrondissements-Betaalmeester te *Leeuwarden*, op den 1sten April aanstaande.

Leeuwarden, den 8sten Januarij 1852.

De Commissaris des Konings voornoemd,
Van Panhuijs.

*** De Betaalmeester in het Arrondissement Arnhem, provincie Gelderland, verwittigt bij deze de belanghebbenden bij de Tontine, te voren ten laste van het kwartier Nijmegen, dat de Attestatien de Vita of Acten van Overlijden gemelde Tontine betreffende moeten worden gepasseerd voor het bestuur hunner gemeente, en dat gemelde attestatien de Vita of Acten van Overlijden voor prime Maart aanstaande, ten zijnen kantore, vrachtvrij moeten zijn ingediend, terwijl bij verzuim de belanghebbenden zich zelven het verlies der uitdeeling zullen te wijten hebben.

Arnhem, den 2den Januarij 1852.

De Betaalmeester voornoemd,
Ranzow.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Door [illegible] *Günter*, [illegible] 's Gravenhage, [illegible] *Balthazar van Schaijk* moge vergund worden den Geslachtsnaam van den Suppliant bij den zijnen aan te nemen en zich alzoo in het vervolg te mogen noemen en teekenen *van Schaijk Günter*; wordende hiervan aankondiging gedaan ter voldoening aan het voorschrift der wet.

*** Bijkens Acte, op den [illegible] Januarij 1800 twee en vijftig, voor den Notaris *Hendrik Willem Crousé* Johannes Wilhelmus [illegible], residerende te Amsterdam, gepasseerd, behoorlijk geregistreerd, is tusschen de Ondergeteekenden: *Joachim Floor*, Logementhouder, wonende te Vreeland, en *Philippus Johannes Adrian*, Logementhouder, wonende te Amsterdam, aangegaan eene Vennootschap, ten doel hebbende de daarstelling eener Diligence-Dienst tusschen de Steden Amsterdam en Amersfoort en tusschenliggende Plaatsen.

Deze Vennootschap zal worden gedreven onder de Firma van: *Floor en Compagnie*, tot de teekening waarvan alleen de tweede Ondergeteekende bevoegd is, doch alleenlijk door hem zal worden gebezigd tot Zaken, in onmiddellijk verband staande met de Vennootschap en geenszins tot andere verrigtingen;—dezelve Vennootschap wordt aangegaan voor een onbepaalden tijd, ingaande den eersten Februarij 1852, en zal ten allen tijde kunnen eindigen, mits de Vennooten elkander bij geschrifte daarvan kennis gevende.

J. Floor.
P. J. Adrian.

AANKONDIGINGEN van VERTALINGEN, BOEKWERKEN, enz.

AAN ALLE [illegible] IN NEDERLAND!

Door den Boekhandelaar [illegible] HAZENBERG Corns.zoon, te Leyden, is alom verzonden:

Prospectus

I. van eene Bibliographie voor *Staats-, Regts- en Administrative Wetenschappen*, *Staatshuishoudkunde*, *Statistiek* en *Armwezen*.

EEN HANDBOEKJE VOOR

Leden van de Regterlijke Magt, Burgemeesters en andere Leden van Gewestelijke of Plaatselijke Regerings-Collegien, Practisijns, Notarissen, Ontvangers en verdere Ambtenaren enz.

Dit Werk zal behelzen eene volledige opgave van al de in Nederland verschijnende Werken, Brochures en Tijdschriften, betrekkelijk de *Staats-, Regts- en Administrative Wetenschappen*, *Staatshuishoudkunde*, *Statistiek* en *Armwezen*, en vermelden: 1º. den *Titel*, *Prijs* en *Uitgever*; en 2º. eene zoo duidelijk en volledig mogelijke Inhouds-opgave van alle die Werken.

Ook zullen worden opgenomen Verslagen van de Opstellen, voorkomende in alle hier te Lande verschijnende Periodieke Werken, uit alle vakken, voor zooverre die Opstellen betrekking hebben op bovenvermelde Wetenschappen.

II. van een Register van alle Regterlijke Uitspraken in de Nederlandsche Tijdschriften en Verzamelingen vermeld, gerangschikt op de Wetten en Artikels waartoe de daarin behandelde Regtsvragen behooren.

Men zie verder Prospectus en Proeve van Bewerking, beide gratis te bekomen bij alle Boekhandelaren in het Rijk.

De uiterst geringe prijs, in vergelijking der groote kosten aan deze onderneming verbonden, doet Redactie en Uitgever op ruime deelneming hopen.

IN- EN UITGAANDE REGTEN EN ACCIJNSEN.

Driemaandelijksche Prijs-Courant,

loopende over het Eerste Quartaal 1852, volgens welke sommige, bij de waarde belaste artikelen zullen kunnen worden gedeclareerd, in voldoening aan artikel 123 der Wet op den Ophef der Inkomende en Uitgaande Regten en Accijnsen, van den 26sten Augustus 1822, opgemaakt door de Heeren E. G. van IJsendijk, H. van Waijenburg Az., G. de Vries, J. Steenhoff, P. Calkoen, W. Voute en Dijkman en Ingenohl, allen te Amsterdam woonachtig, als daartoe geqalificeerd

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN.		HOEVEELHEID.
SPECERIJEN EN KRUIDENIERSWAREN.			
(*Voor zooverre deze bij het tarief niet zijn vrijgesteld.*)			
	guld.	cts.	
Foelie, blanke	[illegible]	[illegible]	[illegible]
» ongegarbuleerde	[illegible]	[illegible]	[illegible]
» korte	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Nagelen, Amboina.	0	70	» »
» van Cayenne en Bourbon	0	[illegible]	» »
Notenmuscaat, gave	[illegible]	[illegible]	» »
» ongegarbuleerde	1	90	» »
» gestoken.	1	00	» »
» in stukken.	0	70	» »
Cauris, witte.	0	20	» »
Soya.	55	00	de 100 Kannen.
DROOGERIJEN.			
Balsam Copaiv.	1	45	het Nederl. pond.
» Peruv.	6	75	» »
Cortex Sima Ruba	2	00	» »
Coculus	25	00	de 100 Nederl. ponden.
Flores Cassiae	1	40	het Nederl. pond.
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Lichen Island.	16	00	de 100 Nederl. ponden.
Nuces Vomicae	15	00	» »
Oculi Cancri	4	50	het Nederl. pond.
Oleum Laurinum	65	00	de 100 Nederl. ponden.
Radix Chinae.	14	00	» »
» Columbae.	0	30	het Nederl. pond.
» Contrajervae.	1	00	» »
» Galangae	18	00	de 100 Nederl. ponden.
» Gentianae.	15	00	» »
» Senecae	1	[illegible]	het Nederl. pond.
» Serpentariae.	0	80	» »
Sabadilla	0	30	» »
Sal Ammoniac.	0	48	» »
Sem. Foeni Graeci	[illegible]	00	de 100 Nederl. ponden.
» Staphisagriae	100	00	» »
Tamarinden	[illegible]	00	» »
Tappiocca	9	20	het Nederl. pond.
VERWWAREN.			
Geel, Napels	52	00	de 100 Nederl. ponden.
» Mineraal.	60	00	» »
» Chromaat	0	70	het Nederl. pond.
» Schijt	[illegible]	00	de 100 Nederl. ponden.
[illegible] of Terra Siena	[illegible]	[illegible]	» »
Omber	[illegible]	[illegible]	» »
Operment	50	00	» »
Rodesteen	4	00	» »
Quercitron	8	50	» »
Saccharum Saturni.	0	[illegible]	het Nederl. pond.
Thus.	11	00	de 100 Nederl. ponden.
WALVISCH-BAARDEN.			
(*Voor zooverre deze bij het tarief niet zijn vrijgesteld.*)			
Groenlandsche Visscherij	260	00	de 100 Nederl. ponden.
Ondermaats dito	[illegible]	[illegible]	» »
Zuidzee-baarden	220	00	» »
Dito schoongemaakt	[illegible]	00	» »

Amsterdam, 27 December 1851.

Accoord bevonden:
De Arrondissements-Directeur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten enz. te Amsterdam,
bij afwezen,
De Inspecteur,
De Vriese.

TE 'SGRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.